

Capitulum

I

pedib⁹ mittite i caminū ignis. vt crucieſ ibi i ſecla ſeclor⁹. qz ego ipē cert⁹ tps⁹ veni. t voca ui oēs ad nuptias. f h ſp̄nēs vocatiōe meā. n̄ ſibi pauit iduſtū ad nuptias. Idcirco iubeo tormēt⁹ affligi miſandū: eo qd⁹ regni mei pte ptoꝝ extiterit.

C. III. Ex recordatiōe p̄dictor⁹ adhuc ſpli⁹ p̄tōtē pterrēs t ſimoni⁹: vt qd̄ diu tps⁹ h̄ dat ad btitudinē dei p̄cipiēdā ſe pareat. oñdēt⁹ qz ob h̄ q̄ diu btitudic digni ſint: t mercedē atq̄ gaudia illorum exponens.

Dis h̄ oñdō. nō formidas. qz venit: n̄ p̄tremiſc⁹. qz iā appropereat ſpō⁹. vt fulgeat. Hecel qz oia iā pata affluit. t celeſtis tuba nutū pſtolat diuinū. Et qd̄ ibi facies i illa hora. ſi n̄ te pauerit donec tps⁹ ē. Para te ipm i illa hora btitudis dñi. Dei eñi btitudie digni ſit ſci. qz ſemetiſos probables fuaue rūt. Tuba em̄ celeſtis tū bicinabit. t dicet. Surgite dilectissimi dei t xp̄i. ecce adueit rex celeſtis reddē vob⁹ requie t gaudiū i ritā eñnam p̄o labore t afflictōe iſtitutiōis vſe. Surgite videte xp̄m regē ſpōſū i mortale quē dilexit⁹. Ip̄m ei desiderātes faci esti i cole ſup trā. Surgite videte regnū ei⁹ qd̄ vob⁹ pauit. Surgite videte iſatiabilē dñm quē dilexit⁹. p̄q ſbulatoſes paſſi esti. p̄p ſquēt ſrugalis vitā vfaꝝ finiſti. vnitē nūc tvidete eū cū mltā fiducia. quē defiderat⁹. Exultate cū co leticia inenarrabili. t gaudiū vñm nemo tollet a vob⁹. Venite frui minī q̄ oculi n̄ vidit. nec aures audiuit. nec in cor hois aſcedit. q̄ donat vob⁹ ipē defiderabil⁹ dñs. Tūc rapiet ſci i nubib⁹ lucidissimis obui am ei. euolātes digni deo i celſitudic aer⁹. cū glia imēla. vidē ſpōſuz celeſtē. Quis putas i ueniet ita digni i hora illa. vt rapiat i nubib⁹. cū magno gaudio obuiā xp̄o. Dcs qdē iuſt⁹ t digni rapiet i glia. oēs at ipij t p̄tōres relinquent̄ deoſu. cū p̄fusio magna. Btitudo et leticia maḡ erit oib⁹ dignis do. tormēt⁹ vñ et p̄fusio p̄tōrib⁹ ſur vñuſ. Etūs ille q̄ h̄ poſit⁹ ſeftauerit i illa hora digni iueniri. miſabilvō q̄ ſemetiſom a glia dñi. ſtituerit alienū. In illa hora cū nubes rapuerit oēs ſcō ſuos rursum in celis. ipm t oēs ipios. angelis rapient i mittere in caminū ignis ardentis.

C. V. Induces auctorē ob timore ſe morator⁹. q̄rēt̄ ſemetiſom deplozatē. deūq̄ obſeſcrant̄ vt i hora aduet⁹ ē nō idign⁹ iueni at. ne auditur⁹ ſit formidādā illa ſniaz. disced a me oparie ſiqtat⁹. nescio q̄ ſis. f. vt grā miſe

rationis ſue ipm ſaluet t in paradise deliciarum inducat.

Bis dabit ca-

Q piti meo aquā imēla. t oclis meis fontē lachrymaz iugis emanetem donec tps eſuſcipiedi lachrymas. vt plorē me metiūm die ac nocte. obſeſcras dñm ne idign⁹ iueniar i hora aduet⁹ ei⁹. t vt ne audiā illā ſentētā formidādā. disced a me oparie ſiqtat⁹ ne ſcio te q̄ ſis. De⁹ altissime q̄ ſol⁹ ſine p̄tō eſtribue mihi p̄tōi grā i illa hora. p̄p multas miſatiōes tuas. t nec tūc appareat. q̄ nūc veſlata ē i pietas mea. corā expectatorib⁹. agel et archagel. pphisr aplis. iuſt⁹ t ſcis. f ſaluia me ſpiū grā t miſatiōe tua. t iduc me i padilum dñliciaz cū oib⁹ pfect⁹. Huſcipe obſeſcratōez fuiti dñi. p̄cib⁹ oim ſcōz tuoz. q̄ tibi a ſeclō pla cuerūt. q̄ ſi tibi debet ois adoratio. t gloria i ſecula ſeculorum. Amen.

Sancti Efrē diaconi. Liber de pñia explicit.

Incipit liber eiusdē de Luctamine ſpirituali. **L. I.** Ex celeſtib⁹. t eñnis bonis luctatori bus t victorib⁹ promiſis puocās nos ad certamē ſpirituale docēs etiā qb⁹ armis ſidiū debe at is q̄ victor cupit exiſtere. t q̄ fugē ū oporteat ne armis ſpoliet. ac maxie diſuadē ſvinū t ebrietatē. p̄q ſi aia tēplū dei exñs polluit ſbiunges q̄ mala q̄inde ſequunt̄.

N luctamini b⁹

T h̄ ſeclī. null⁹ ſine agone ſeu certamine coronaſ. t i ſpeciali p̄fatiōe t proposito ſcō. nemo ſine luctamie pōt i marcessibile corona accipe. viteq̄ eñne heres exiſtere. Nā ſcāmati aſſilat⁹ ē mōſ ſp̄g pfectissimi athlete ſine aliq̄ metu t cū ſuma alacritate iueniunt i ſcāmate. Limidiāt t ibecilles aſiq̄ incipient decertare diſfugūt. t p̄p mollicē deſidiāq̄ imēla ſnullo p̄t⁹ mōi ſcāmate diſudare p̄edſit. Scāma ē at frēs dilectissimi mediſlocuſin quo athlete letant̄. Sic ḡ t pfectissimi luctatores t cōtinentissimumonachi deſerat̄ habētes ſemp̄ oculis iuſtitatē paradise. et expeſtates delicijs eius pſru. t q̄ pmissa ſit bona. t immortalia ſecula. t lumen ſempiternū.

Elis in agone cerrare. t victor exiſtere. Indue te armatura deſiſit vestimēto: induet̄ te virtute animi: om̄i ſollicitudine huius mūdi exuere. t ſtudioſe enire / ne iſdem p̄paua pcupiſcentia. vel negligentia ſpolieris. Fuge vinū velut venenū. ne ebrietas te ſuperexpoliatiūq̄ vtitibus nudū. efficiat: quead

Capitulum

II

modii Noe sc̄m t̄ antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuictus est. Autu di timore diluuij fabricauit arcā in salutem do mus sue. t̄ q̄tante moles aquarū nō vicerat postmodū a modico vino deuictus ē. Et in dī luuio pudore velatus postea dormiēs ab ebri etate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab̄ suis impudenter sedanter q̄ misceret. Et adeo in ebriatione vini in p̄fundissimo somno de mersus est. t̄ pene sepultus: vt quid fecerit. postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietatis nō pepicit: q̄to magis te exigū atq̄ infirmissimum si ebrietati studueris supabit semp adolescentia t̄ iuuētus. Fuge vinū. q̄ ex vino spūales oculi ex cecant/ iniqtas multiplicat. venenata dulce dolibidinis meditaſ. execranda turpitudō q̄ contra naturā est cogitat. Adoleſcit xt̄ aie. cogitatio vite eterne aboleſt: aia vincit vīſbi lice/ delinquitq̄ facillime. Effugat ab ea ce lesti grā: sacramoniam dico atq̄ virginitatez anime. Quāto tpe em̄ fuerit templū corporis n̄i sc̄m t̄ mūdū: deus excelsus habitabit ī eo. Si aut̄ corrupū fuerit t̄ pollutū: conti nuo sanct̄ t̄ pollut̄ dē deserit tēplū illō p̄ ī effabili lumine celesti. habitabitq̄ in eo obscuritas/ t̄ ipurissimi demōes: t̄ s̄bintroibūt con cupilcentie maligne t̄ sordide: q̄ infelice aiaz crebro faciat peccare in finōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas. si in corde suo meditabit. q̄ dē sc̄us repulit tēplū suū t̄ acu p̄scentie male t̄ passiōes ignomuniose habi tant in eo/ t̄ intellexerit quis eū repulit. quis successit/ vnde cedit/ quo venit/ a q̄ separat̄ ē. cui pūct̄ ē. q̄nō nō statim implet̄ est lachry mis/ t̄ flens t̄ fugiēs. dīc intra semetipm̄ q̄ re vno momento a maligna cogitatione p̄stra tus. effugi agone glorioſum. nec merui victori triūphū. Nā die illo tribulatiōis. molles t̄ resoluti petōres t̄ imp̄i. cū viderint sc̄os et iustos gaudio magno t̄ leticia semp̄fna exultare. t̄ in paradiſo eterno regni dei degere. se etiā viderint in igne inextinguibili. t̄ in tenebris exterioribus esse. tūc fortiter ingemiscet t̄ sup̄stis lachrymis plorabūt amariter. quia detinet eos penitudo vanissima. t̄ necessitas penarū īmensa.

Ca. II. Ut imitatores sim̄ sc̄oꝝ patrū q̄ purissimū deitēplū extiterūt nos oblecrans: vtq̄ p̄cipue exēpla illoꝝ sectemur/ in ieiunio ofone/ ac ceteris h̄mōi cohortās: q̄ etiā ī ofo

mbus cauēda t̄ q̄ fuāda sint' apiens. Collici tudines p̄tereahui' mūdi/ negligētiā atq̄ de fidiā dissuadēs: t̄ ad p̄parationē vt celeste re gnū ad qđiuitamur possideam̄ nos i citans.

Hopterea ob-

D p̄ seco vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz pa tru: q̄ sc̄is luna sua institutiōe tēplū dei purissi mum extiterūt. Hoꝝ exēpla sectamini. desiderate ieiunū qđ ē aic puritas t̄ castitas: de siderate ofones q̄ sunt colloqa dei. Ois em̄ sc̄ā purissima ofo: p̄fabulatio dei ē. Deniq̄ p factorz ofones. eoz q̄ ex toto corde diligūt de um: cū maḡ exultatōe ad celū ascēdūt. Ange lit t̄ archāgeli cū gaudio occurrit eis: t̄ suscipiētes eas v̄sq̄ ad thronū glie dei sc̄i p̄ducūt. Hec em̄ magna glia sc̄oꝝ ē. āgeloz ieffabilles ticia: cū sc̄oꝝ ofones purissimas p̄tulerit. Fe stinem̄ ḡfres fieri imitatores iſtitutiōis vite sc̄oꝝ. Ambula frat̄ ī vijs eoz. viue sīc illi vixe rūt: t̄ abstinentiā habeto spūs t̄ aie t̄ corporis cō tinētiā. Habeto ī habitu p̄tinētiā. habeto ī ci bo p̄tinētiā: habeto ī ligua abstinentiā: in aspe ctu ī cogitatu ī risu. vt athleta pietat̄ p̄fectissi mus ī oib̄ demōſtrer. L̄oſiderate tēpm̄ frat̄ charissime t̄ vigila ne ī tuis ofonib̄ extollariſ ſ cū astiter̄ orare deū: cū magno timore t̄ de siderio corā eo p̄ſſite. Disrumpere corde tuo ois vincula frenē sollicitudinis. esto p̄ oia sol licit̄ t̄ sobr̄ ī ofonib̄. t̄ ita virilis agonisare vt sit oī tua sc̄ā t̄ mūda t̄ īmaculata: t̄ vidētes eā porte celi apianſ corā ea/ t̄ āgeli cū leti cia occurrit eis: t̄ v̄sq̄ ad thronū b̄ndicti p̄fis p̄ducāt eā. Si spesto charissime. quēadmodū cherubin t̄ seraphin p̄manet ī ministerio dei. A deditare frat̄ h̄xva/ t̄ decāra ea lugit̄ ex af fectu cordis. q̄ escā spūalis q̄ie ībministrat et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant. p̄deribusq̄ frenoz negocior̄ exonerāt. Oia q̄cūq̄ audisti. mēte sollicita fuare festina. vt req̄escat dē ī cogitatiōib̄ tuis. vt iuenias fi diū ī illa hora tribuli t̄ tremēda. cuz venerit dñs reddē vnicuiq̄ fin opa sua. Indulgete modicū inq̄ iffirmati mee charissimi frēs: qz sic iffirm̄ suz. Existimo qđ ī hora illa ois spūs p̄tremiscat. f̄ grā saluaror̄ p̄fortat/ t̄ edificat corda sc̄ā. cū rapiūt ī nubib̄ obuiā xpoſi aere. Ego at̄. t̄ q̄ meiſūt silēs. t̄ desidiosi t̄ pigritre mebim̄ sup̄frā t̄n facile ad celestia ascēdem̄. Fratres mei dilectissimi. quid nobis pōt mū dus p̄delle: q̄ eī sollicitudinib̄ cōligamur.

L 5

Capitulum

III

Aut quid lucramur de cultu vestimentorum et ornatu elationis amictus: nisi in ignem extinguibile? Aut quid acq̄rim⁹ de studio escārum: et ventris cura: nisi efna supplicia? Agno scite fratres quia nisi h̄ p̄ gratia dei tortis viribus agonisantes merum⁹ triūphum ibi penitebimus in secula seculorum. Fratres mei quid negligimus: qđ desidia occupamur: qđ nos metip̄sos in occursum dñi nō param⁹? Ecce vniuersus mūdus ad occasum iam p̄perat. Quare nō om̄ia onera cōcupiscentiarū et fasces peccatorū a nobis reīscimus? Nescitis q̄ arta et angusta via est: que ducit ad vitā: et peccatorū ac diuiciarū sarcinis p̄grauatus: non capit p̄ eam trāſire. H̄os enim porta illa diligit: qui attenuati diuītijs: et voluntaria paupertate afflīcti: semp in vigilijs inieunijjs atq; humilitate p̄ om̄e tempus vite sue cōuerſati sunt: et parauerunt sc̄ip̄sos: vt videāt celorū regna. Ecce charissimi iam hostiū paradisi vocat. iā crebro sono noshortat et dicit. Prūſc̄ claudar vnuſquisq; v̄m velociter p̄peret: vt introiens in eternū cum dño regnet. Ecce mater nostra hierusalē: cum magno affectu clamat ad nos et dicit. Venire filij dilectissimi: venire ad me: dilatet numerus vester in me: et in thalamo imortalis sponsi magnificenſcho ri vestri: cū angelis sanctis: videāt nos in gloria et pulchritudine et decoro. Videāt nos in lenicia et exultatione et gaudio. Diligite me filij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis in terra nihil sitis solliciti. Ecce sponsus me⁹ iam paratus est ut pcedat: et veniat in nubibus celi: et gloria patris sui b̄ndic̄t: et vniūque q̄ vestrū singillatim suo nomine vocabit: et aduocabit et ordinabit eū in officiū: p̄ quo suis meritis laboribusq; virtus celorum exultat. Similiter et in negligentia v̄ra et stupore: cuz suis satellitibus inimicis tripudiat. Festinante ergo filij mei: vt ego de vobis: vosq; de me gaudeatis in secula seculorū. Procidēs ad orationem et obsecro filium dei viui: presta et mihi et omnibus diligentibus te: vt videam⁹ regnum tuū celeste: et possideam⁹ illud cum oib⁹ scis.

Cla. III. Ex multis que benign⁹ dñs nō st̄ pro nob̄ fecit ut ipsum quererem⁹: excluſens om̄em excusationem negligētne: et post monita saluberrima/monachis et discipulis christi congrua/ ad eius nos imitationem stimulans: cōmemoratisq; iterum pluribus q̄ p̄ nobis fecit atq; p̄pessus est/ laudes ipsi in

pſona auctoris referens et exorās ut post cōunctionem et sanctimoniam in requie paraſiſſusſcipiat.

OHarissimi ſi in hoc breui tpe neglexerim⁹: nullā omnino excusationē habebimus. q̄ p̄ noſtris facinoribus ostendamus. Dñs nōſter descendens de celo in terrā om̄ia nob̄ dando donauit: debita noſtra dimittens: et vitam nobis eternā tribuens. Nam cū iūmici eſſemus: reconciliavit nos deo p̄ mortē ſuā. Terreni eramus: celeſtes effecti ſum⁹. Mortales: et immortalitatē accepim⁹. filij tenebrarū eramus: et facti ſumus filij lucis. Perditis et inuenit nos. Serui peti: et liberauit nos. Pauperes: et diuites facti ſum⁹. Infirmi: et sanauit nos. Odibiles: et dilecti ſumus. Inuicti: et invicti ſumus. Ad ſecuti mſcdiam nūc autē mſcdiam conſecuti ſum⁹. Octōres: et ſaluauit nos. Dispersi: et cōgregauit nos. Filij hominū: et facti ſum⁹ filij dei. Heredes: et cohēdes vnygenitilij eius. Ecce om̄ia iſta nobis donauit: p̄iuſq; quererem⁹ aut inq̄reremus. Irritionē ergo malam aut exprobrationē fraternā: ne ſuſcipiat cor tuū aliqui: neceum qui p̄ peccatis ſuis penitūdinem gerit despiciat.

Ne irrideas fratrem tuū ieiunantē: et eū q̄ ieiunare nō potest: ne cōfundas. Argue eos quite ſuſcipiant: agnoscere honorare temetip̄ ſum⁹. Nec importunus exiſte: nec importunus oportunus ut vtilis poſſis eſſe: increpa et in mansuetudine pſeuera. Propter penuriam aut: neq; deſpicabiliem te facias. Timetideum: reuelata mysteria eius. Abeo aut qui timorē de ino habuerit: ſed ſupbie et elationi ſemelīp̄ ſubiecerit: om̄imodis caue. Adiūſus abstinentem neq; diſceris quicq; malū: neq; audieris: nec aduerſus eum qui putat tu⁹ inimicus. Hoc aut p̄ omnibus ſtude: ut nullis habeas inimicū: niſi diabolū eiusq; ministros.

Lihōe iniquo et doloso ne habitaueris: et maledicū ne alloq̄ris: ne det minorationeꝝ die tue. Ad detractione fratris abſtine: etiam abeo qui ſupplantare alterū conat. Attēde hoc monachis congruū: qui celeſti iugo ſua colla ſubmittunt. Hec diſcipuli christi custodiāt: his monitis meis ſine intermissione intēdant. Decet em̄ eos magiſtri ſui christi imitatores exiſtere. Exempla instituioꝝ n̄fe chariſſimi ſumanus a christo dño: qui cum diues

Capitulum

I

esset pro nobis paup factus est. excellus et eq
lis pater. semetipm humilauit. Porro sup
celos habitans: in terris non habebat ubi ca
put reclinaret. Factus es mihi christe salua
tor: dux vie et vite que ducit ad patrem. Pa
stiones enim gratae sunt: fines eius regna celorum
sunt. Factus es mihi dominator domini filii dei sonis
vite: ex quo dona tua haurire: et resine infus
ione diligens collaudare. Facta est gratia tua in
corde famulit tui lumen et gaudium et dulcissima
supmel et fauum ovi meo. Facta est gratia tua in
aia famuli tui. quasi thesaurus tribuens mihi
ineffabiles diuicias: et paupratem atque miseri
am longe a me expellens. Facta est gratia tua
seruo tuo refugium et virtus et gloriatio et pectio
resca spiritualis: plena suavitatis et lumine.

Quo possum silere o domine de illa multitudi
ne dulcedinis et charitatis tue gratie: que os
meum licet indignissimi et peccatoris agit? Aut
quo sustinebit lingua mea: ut non te singulis
horis ac momentis datore vite glorificer? Aut
quo potero inundationes gratiae tue excludere
que iugiter fluunt in pectorum humilitate mee
plene dulcedine et omni gratia speciali? Psallá
glorioso nominum tuo domine per celorum quoniam
tribuisti bona tua celestia. Magnifico gratiam
tuam christe redemptor meus. Cum enite ma
gnifico ipse magnificor a te. Non cessabit lingua
mea collaudare virtutem tuam: non cessabit citha
ra mea psalnare spiritualia cantica tua. Deside
rium tuum attraxit me post te christe: gloriatio
vite mee. Gratia tua dulcedine mentis persistet: ad se
quendum te spes mea. Efficiat cor meum fratribus
bona: ad suscipiendum sementem tuum. Irriget eum
gratia tua rora vite fine: demerat bonitas tua
manipulum de agro pectoris mei. Post comp
unctionem et sanctimoniam: conuertere anima mea
in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem er
rantem requisisti: et inuentam tuis humeris
reportasti. Et hanc indignissimam animam
meam in manibus tuis atrahere: et offer bene
dicto et immortali patri tuo coram cherubim et
seraphim: et coram angelis sanctis: ut delicias
paradisi perfruens: cum sanctis omnibus an
gelis dicam. Gloria patri immortali: gloria filio
immortali: gloria spiritui sancto immortali: in se
cula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lus
tramine spirituali explicit.

Liber eiusdem diei Iudicij incipit. *Liber*

La. I. Induceris sanctum Effrem exhortan
tem et obsecrantem ut nos ad terribilem il
lum diem iudicij preparemus: omniem sollicitu
dinem a nobis projicientes: ex eo quod nihil in il
la hora nobis professe poterit nisi conuersatio
sancta et bona opera que hinc detulerimus no
biscum. Terrore quoque nobis incurient pro
pter manifestationem coram iudice omnium
que hic occulta sunt: quod apta similitudine
declarat.

Enite dilectis

V simi fratres exhortationem meam
fuscipite: et semper memetote consi
lii mei pectoris et impieti Effrem. Ec
ce enim iudicij dies illa magna et terribilis istar
et nos tumore elationis inflamur: nolentes in
hunc breui tempore intelligere ac festinare: et deum nobis
spiritum facere. Dies enim nostri et mensis et
annis tantum somnum: preterit: et tanquam umbra ve
spertina: et velociter formidabilis et preclarus
domini adueniet: adueniet. Vere enim formidabilis erit
dies illa vniuersis pectoribus: quod voluntates dei
per sua salute facere noluerunt. Obsecro vos
fratres charissimi: venite proieciamus a nobis
omnem sollicitudinem actuum terrenorum: ne obli
getur mens nostra in terrenis negotiis: quod omnia
terrena praesent: omnia depereunt: omnia
euangelunt. Nec quicquam nobis perdere poter
it in illa iudicij die nisi conuersatio sancta: et bona
opera que hinc detulerimus nobiscum. Fui
turus est namque ut unusquisque nostrum: et actus
sno: et cogitationes ante tribunal tremendi
iudicij deferat. Lotremiscit cor meum: tre
nes mei resoluuntur: quotienscumque recognito
quod reuelande sint cogitationes et fuentes atque
actus nostri in die iudicij. Hoc enim timor erit
fratres dilectissimi: grandis tremor o amici
mei. Quis enim non timet: aut quis est qui non tre
mescat et lamentetur ac lugat hec: quod ibi omnia
manifestuntur: que hinc oculio et tenebris gesta
sunt. Intelligite fratres mei hunc vocem dico:
et considerate exemplum quod vobis obviam intelligentia
pfero. Arbores fructifere tibi suo primum in
trinsecus cōcipiunt fructum: postea vero diuino nu
tu extrinsecus pferunt: fuit natura et fructus
et folia. Sic in die illa terribili: omnes homines que
cūque in hunc seculo quis in tempore suo occulte intrinsec
us siue bona siue mala gesserit: ibi quis fructus
proprios aī tribunal domini pferent. Lunc iusti
L 6